

Quarantaine

Categorie: Visziekten & medicatie

Datum website publicatie: 10-6-2014

Datum laatste update: 17-4-2025

Quarantaine: quaranta giorni (veertig dagen) is van origine een medische term die afkomstig is uit het Italiaans. Quarantaine is het afschermen van risicobronnen ter vermindering van verspreiding van mogelijke infecties.

Deze eerste zin dekt gelijk de gehele lading. Vooral het woord verminderen is erg belangrijk, kruisbesmettingen zijn namelijk nooit volledig te voorkomen. Wel kunnen wij de risico's verminderen maar 'in het verleden behaalde resultaten bieden helaas geen garantie voor de toekomst.'

Voor dit artikel gaan we ervan uit dat er geen verschil is tussen de behandeling van wildvang of nakweek discusvissen. We gaan ervan uit dat je als klant mag verwachten dat je gezonde vissen koopt en dat wil zeggen vissen met een goed werkend immuunsysteem. Nu heeft elke vis zijn eigen bacteriecultuur bij zich en zolang je deze niet mixt met andere bacterieculturen hoeft je geen zorgen te maken over een mogelijke kruisbesmetting.

Het zou mooi zijn wanneer wij onze vissen altijd bij dezelfde kweker konden kopen zodat de vissen rechtstreeks naar ons aquarium konden verhuizen.

De kans op de gevolgen van een kruisbesmetting zijn dan immers het kleinst. Helaas is dit een illusie want de vissen kunnen ook in aanraking zijn gekomen met andere boosdoeners.

Deze visjes voelen zich niet erg lekker na de kruisbesmetting.

Let op!

- De meeste hobbyisten zullen hun (discus)vissen bij een aquariumspeciaalzaak kopen. Voordat deze vissen bij u in het aquarium zitten hebben ze al een lange reis achter de rug en zijn ook niet alle vissen onder ideale omstandigheden grootgebracht. De meeste aquariumvissen komen gewoon uit de natuur. Nadat de vissen zijn gevangen worden ze preventief behandeld tegen de boosdoeners en stress. Al deze voorzorgsmaatregelen hebben maar één doel: men wil het behandelen van zieke vissen zo veel mogelijk voorkomen omdat een medische behandeling een dure aangelegenheid is.
- Vooral bij wildvang (discus)vissen moet je erg op je hoede zijn omdat wij zelden kunnen achterhalen tegen welke aandoeningen ze al dan niet preventief een behandeling hebben gehad.

De praktijk

Voor ons aquarianen is een quarantaineperiode vaak een rekbaar begrip. Vooral de overgang tussen de quarantaine fasen is een grijs gebied. Is een fase nu overwonnen of ben ik dan al bezig om de vissen aan te sterken. Hoe je het ook bekijkt er zal altijd een overlap zijn omdat niet elke vis in dezelfde conditie verkeert.

Opmerkingen: Niet alle aquarianen hebben de behoefte of de mogelijkheden om een quarantaineperiode aan te houden. Wat de reden ook is, in deze hobby zal je altijd moeten investeren in kennis en apparatuur. Waar de grens ligt is voor iedereen anders.

Een stappenplan van een quarantaine methode:

Stap 1. De voorbereiding ofwel het voorkomen dat de nieuwe vissen blootgesteld worden aan onbekende boosdoeners en foutieve watersamenstellingen

‘Een goede voorbereiding is het halve werk’ en dat geldt ook in dit geval voor de quarantainebak en de onderhoudsmaterialen. Deze moeten eerst ontsmet worden voordat zij in aanraking mogen komen met de nieuwe vissen. Ook de eigenaar moet zich voor en na elk contact met de nieuwe vissen ontsmetten. Een van het bekendste ontsmettingsmiddel is Halamid.

Opmerkingen: Natuurlijk kan je ook de bekende huis en tuin middelen gebruiken voor ontsmetten van je aquarium. Chloor, bleekwater, zout, azijn, warmtekuur en het droogleggen van het aquarium worden nog steeds gebruikt. Zelfs als deze methoden efficiënt werken kunnen de kleinste concentraties van deze stoffen nog schadelijk zijn voor de installatie en de vissen!

Stap 2. De nieuwe vissen worden eventueel behandeld tegen ongewenste bacteriën, eencelligen, parasieten en schimmels

Preventief behandelen behoort tot de mogelijkheden en het is daarbij belangrijk dat wij de vissen goed observeren. Een goed behandelplan is gericht op feiten en niet gebaseerd op aannames. Het preventief toedienen van de verkeerde medicatie kan averechtse gevolgen hebben voor de gezondheid van de vissen.

Een clubavond over herkenning van vissenziekten en medicatie die een hoop ellende kan voorkomen!

Opmerkingen

- Zelfs als je alle materialen en medicatie in huis hebt, dan moet je ook over de juiste kennis en ervaring beschikken. En laten wij eerlijk zijn, bij de mens kunnen de dokters niet alle medische problemen oplossen. Dus mag je niet verwachten dat wij dit bij de vissen wel kunnen.
- Een microscopisch onderzoek kan helpen bij deze waarnemingen, maar bij een bacteriële besmetting is het lastig om de werkelijke boosdoener te determineren. Het op kweek zetten van een bacteriecultuur is niet weggelegd voor de gemiddelde aquariaan. Afgezien van de mogelijkheden zullen de kosten voor het

onderzoek flink oplopen en daarnaast kunnen wij deze analyseperiode beter benutten voor een (algemene) behandeling.

Doe-het-zelf doctoren

Het zelf dokteren behoort tot de mogelijkheden, maar een echt deskundig advies kan en mag je alleen verwachten van een gediplomeerde specialist in visziekten! Voor ons hobbyisten heeft JBL een mooi bruikbaar alternatief gemaakt. Via de [Online Hospital](#) kan je jezelf verdiepen in het behandelen van diverse visziekten. Met simpele vragen, ondersteund met achtergrondinformatie, foto's en videofragmenten, kom je steeds verder in de diagnostiek. Uiteindelijk kom je aan het einde van dit traject bij de mogelijke oorzaak(en) terecht, die uiteraard van een behandelplan met JBL-medicatie is voorzien.

Zelfs voor gevorderde aquarianen is deze website een aanrader!

Stap 3. Het aansterken van de vissen

Ook dit is onderdeel van de quarantaineperiode. Het is erg belangrijk dat wij de vissen zo goed mogelijk observeren en eventuele verdere kruisbesmettingen voorkomen. Theoretisch zou deze periode veertig dagen mogen duren. Tijdens deze periode mogen de vissen niet ziek worden of ziekteverschijnselen vertonen. Is dit wel het geval, dan zal je punt twee van dit stappenplan moeten herhalen.

Opmerkingen: Een stress loze leefomgeving bevordert de gezondheid van de vissen. Daarnaast zijn een ideale leefomstandigheden en gevarieerd voeren erg belangrijk. Natuurlijk hebben wij het hier ook over kwaliteitsvoer dat eventueel nog verrijkt kan worden met extra mineralen en vitamines.

Stap 4. De nieuwe vissen worden blootgesteld aan onze aquarium omstandigheden

Wanneer alles in de eerdere fasen goed is gegaan, dan hebben wij gezonde vissen die een goed werkend immuunsysteem hebben. Het wordt tijd dat wij de vissen in aanraking laten komen met de 'boosdoeners' die in ons aquarium zitten. Er zijn hiervoor eigenlijk twee methoden:

- **De snelle methode**

Deze methode is de simpelste methode. Je verplaatst de nieuwe vissen gewoon naar je (show)aquarium. Hier zullen alle vissen aan elkaar moeten wennen. In feite ontstaat hier de 'echte' kruisbesmetting. Als alles goed gaat zullen de immuunsystemen van de vissen dit probleem oplossen.

- **De gefaseerde methode**

Deze methode kost meer tijd, maar de risico's worden beter verspreid.

- Na elke waterverversing van de quarantainebak giet je een klein beetje water uit je aquarium in de quarantainebak. Op deze manier laat je de nieuwe vissen langzamer wennen aan hun toekomstige omstandigheden.
- Na elke verversing verdubbel je de hoeveelheid aquariumwater uit het showaquarium. Hoelang je dit moet volhouden hangt af van de tijd die je hebt en de mogelijke negatieve reacties van de vissen. Na elke waterverversing van het showaquarium giet je ook een klein beetje water uit je quarantainebak in je showaquarium. Op deze manier laat je ook de aquariumvissen langzaam wennen aan de

boosdoeners die in het quarantainewater zitten. Na elke verversing verdubbel je de hoeveelheid aquariumwater uit de quarantainebak.

Stap 5. De vissen verhuizen naar het showaquarium

Na het verhuizen van de nieuwe vissen naar het aquarium moet je alle vissen goed in de gaten houden omdat de werkelijke besmetting met alle aanwezige boosdoeners nu zal plaatsvinden. Tot nu toe hebben wij alleen wat water heen en weer verplaatst. Maar in het aquarium kunnen de vissen ook in direct contact komen met andere boosdoeners. De kans dat de vissen besmet raken door direct contact met de aquariumbodem, planten, ornamenten en overige bewoners is veel groter dan alleen aquariumwater.

Ook waterplanten kunnen ongewenste bacteriën en parasieten bevatten!

Tip: Het beste kan je de vissen na een waterversing overplaatsen. Mochten er problemen ontstaan, dan heb je in ieder geval zo schoon mogelijk water in je aquarium zitten. Afgezien van de extra belasting voor je filtersysteem wordt er bij het toedienen van medicatie vaak aanbevolen om eerst het water te versen en het aquarium goed te beluchten.

Stap 6. Zie stap 1

De quarantainebak

Wanneer je bovenstaand verhaal leest, dan kom je snel tot de conclusie dat je echt zal moeten investeren in tijd en materialen. Het maakt dan niet uit of je een apart aquarium of een kweekbak gebruikt als tijdelijke quarantainebak. Je zult een schoon en een stressvrij onderkomen moeten creëren. Kan je niet over een quarantainebak beschikken, dan heb ik de volgende tip van Rob de Fouw gekregen.

Citaat Rob de Fouw:

“Niet iedereen kan een quarantaine aanhouden en bovendien is het zo dat, al houd je een quarantaineperiode aan, je niet altijd kunt voorkomen dat er kruisbesmetting optreedt. Begrijp mij a.u.b. goed, ik ben voor een quarantaineperiode, maar als dat niet kan heb ik een goede oplossing. Tenminste bij mij heeft dat altijd zonder uitzondering gewerkt.”

- Op het moment dat je de nieuwe vissen bijplaatst, behandel je direct het aquarium waarin de vissen komen met een gecombineerde dosis FMC en nifurpirinol.
- Dosering: 1,5 ml FMC op 100 liter aquariumwater en de aanbevolen dosis nifurpirinol (Bactopur-direct van Sera of Furanol van JBL)
- Op dag 3 met alleen FMC nadoseren en op dag 5 aquariumwater verversen. Opmerkingen: FMC is een mix van 1 liter formaline, 3,7 gram methyleen blauw en 3,7 gram malachietgroen. De maximale dosering in deze concentratie is 2 ml per 100 liter, de minimaal werkzame dosering is 1 ml.
- Pas bij een hoge dosis op voor zuurstofgebrek omdat formaline dat kan veroorzaken.
- Zorg ALTIJD voor voldoende beluchting, maar dat geldt natuurlijk bij iedere medicijnbehandeling!
- Voordat je de medicatie in het aquarium doet moet je eerst het aquariumwater goed verversen.
- FMC wordt onder verschillende merknamen verkocht, maar houd je dan aan de gebruiksaanwijzing want de dosering (en dus concentratie) kan verschillen.
- Het is verstandig om FMC en nifurpirinol in huis te hebben ook als je een quarantainebak gebruikt.
- Wat je natuurlijk altijd moet doen bij het gebruik van medicijnen is je eigen verstand gebruiken en de gebruiksaanwijzingen goed lezen.